

REPORTAGE

# Gezocht: kunstenaar voor oude knakker

Een 250 jaar oude linde in Borger heeft de dappere strijd tegen honingzwam en korsthoutkoolzwam verloren. Bomenwacht André Efftink hoopt dat een kunstenaar er iets van wil maken.



André Efftink van de Bomenwacht bij de gevelde oude linde. FOTO HARRY TIELMAN

JAAP VAN BRUMMELEN

Achteloos rijden ze er aan voorbij. Honderden automobilisten. Wie zich concentreert op zijn N374 rotonde-slalom dwars door Borger ziet de 250 jaar oude linde niet staan. „Je moet er oog voor hebben”, zegt André Efftink van de Bomenwacht van Landschapsbeheer Drenthe. Dat juist deze oude lindeboom het loodje heeft gelegd, gaat hem aan het hart. „Ik baal. Deze was van grote waarde, zowel cultuurhistorisch als ecologisch.” Prompt gaat zijn verhaal leven als een roodborstje langs de gevallen stam hipt. Voor het vogeltje is het door rotting verpulverde hout een snoepkraam vol slakken, wormpjes, kevers en andere insecten.

Wie vanaf de N34 door Borger richting Stadskanaal rijdt, kan het restant van de linde als een reusachtige totempaal bij de laatste rotonde aan de linkerkant op een grasveldje zien staan. Het is vooral de plek die de boom zo bijzonder maakt. „Hij staat op de overgang naar het veen, tussen het natte en het droge gedeelte, langs een oude doorgaande weg. Omgeven door bedrijfsgebouwen symboliseert de boom de veranderingen in cultuur en samenleving. De linde heeft waarschijnlijk bij een keuterboerderijtje gestaan.”

## ‘De linde heeft bij een keuterboerderijtje gestaan’

Efftink doet een greep in de stam en tovert in zijn handpalm een cluster van zwartgeblakerde paddenstoeltjes tevoorschijn. „Korsthout-

koolzwam”, legt hij uit. „Samen met honingzwam is dat deze boom uiteindelijk noodlottig geworden.” Hij had de boom al zo ver terug laten snoeien dat, als hij zou vallen, niemand direct gevaar zou lopen.

Toch had Efftink niet gedacht dat de ouwe taaie de strijd tegen de schimmels zou opgeven. Lindes hebben het vermogen een tweede leven op te bouwen en dit exemplaar was al een mooi stuk op weg. Hoever, dat laat de gevallen stam zien. De streng wortels die vanaf hoogte door de holte naar beneden is gegroeid, doet denken aan een mangrove. Efftink wijst aan waar een knoepervan een wortel begint. „Precies op die plek is een zijtak gesnoeid. Op de snoeiwond vormt zich altijd cambium, wondweefsel. Kan daar licht bij, dan wordt het schors. Maar blijft het donker en vochtig, dan kan de boom ook wortels aanmaken. Zelfs op hoogte. Dat is hier

dus gebeurd. Binnenin was het rottingsproces in volle gang. Vocht was er dus altijd.”

Als het maar lang genoeg duurt, verankeren de nieuwe wortels de boom. Dat is hier niet gelukt. Zonder dat er ook maar enig natuurgeweld aan te pas kwam, ging de oude boom erbij liggen. Waar hij is afgebroken, zitten geen wortels meer. Efftink is de verantwoordelijke ambtenaar van Borger-Odoorn dankbaar dat die hem heeft ingeseind. „Bij menig andere gemeente hadden ze de boom al opgeruimd.” Nu wil Efftink van dit bijzonder stukje cultuurhistorisch erfgoed redden wat er te redden valt. „Ik stel voor dat we de stam afzagen op een halve meter en kijken wat ervan gaat uitlopen.” En het afgezaagde deel met de streng wortels? „Hopelijk kan een kunstenaar de boom een derde leven geven.” Kunstenaars kunnen zich aanmelden bij Landschapsbeheer Drenthe.